

Sygn. akt I ACa 902/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier
Sędziowie :	SA Ewa Jastrzębska SO del. Joanna Naczyńska (spr.)
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2015 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa D. M.

przeciwko M. P.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 29 kwietnia 2014 r., sygn. akt I C 214/13,

- 1) oddala apelację;
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 902/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 kwietnia 2014r. Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej zobowiązał pozwanego M. P. do zaniechania naruszenia dóbr osobistych powoda D. M., polegającego na: ujawnieniu pełnego nazwiska powoda bez zgody powoda i wbrew jego woli w treści wypowiedzi udzielonej przez pozwanego w ramach artykułu: „M. nigdy nie był moim współnikiem!” (...) rozmawia z M. P., autorstwa M. H., opublikowanego na łamach Internetowego Dziennika Regionalnego (...), dostępnego na stronie internetowej cytowanego pisma; podaniu w wypowiedzi zawartej w ramach cytowanego artykułu nieprawdziwych i pomawiających powoda informacji oraz na bezpodstawnym zarzucaniu powodowi niewłaściwego postępowania w życiu zawodowym i osobistym, prowadzącym do naruszenia

czci, dobrego imienia i godności osobistej powoda, a w konsekwencji do narażenia go na utratę zaufania potrzebnego do prowadzenia działalności gospodarczej. Nadto zobowiązał pozwanego do opublikowania na własny koszt na łamach gazety (...) w B. na pierwszej stronie, dużą czcionką, oświadczenia następującej treści: „M. P. przeprasza Pana D. M. za podanie w artykule „M. nigdy nie był moim wspólnikiem!”. (...) rozmawia z M. P., opublikowanego na łamach Internetowego Dziennika Regionalnego (...) nieprawdziwych i pomawiających D. M. informacji, które naruszyły jego dobra osobiste, jak również za ujawnienie nazwiska Pana D. M. bez jego zgody i wbrew jego woli”. W pozostałej części powództwo oddalił i zasądził od pozwanego na rzecz powoda 977zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy podjął po ustaleniu, iż pozwany M. P. na łamach Internetowego Dziennika Regionalnego (...) K., dostępnego pod adresem internetowym www(...), udzielił wywiadu pod tytułem „M. nigdy nie był moim wspólnikiem!”. (...) rozmawia z M. P., opublikowanego na stronie internetowej tego dziennika. W treści wywiadu pozwany podał imię i nazwisko powoda. Uczynił to bez zgody powoda. Wypowiedź pozwanego zawiera następujące stwierdzenia: w sprawie działań zawodowych D. M. są złożone liczne zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstw na szkodę spółek, osób prawnych, w których pełnił obowiązki zarządcze; jest on oskarżony przez Prokuraturę o przestępstwa kryminalne popełnione z niskich pobudek, o czym wiadomo od kilku lat; D. M. to człowiek, który przegrał swoją szansę na uczciwe i godne życie, spowodował wiele tragedii życiowych innym ludziom; potraktowany został przez inne osoby związane z kilkoma ośrodkami medialnymi w Polsce – instrumentalnie, jako producent i dostarczyciel zamówionych przez nie dań.

W wywiadzie tym pozwany ustosunkował się do artykułu prasowego autorstwa I. K. „Wspólnik sypie P.”, opublikowanego 17. września 2009r w internetowym wydaniu (...), dotyczącego udziału pozwanego w pracach Komisji Majątkowej i zeznań złożonych przez powoda w tym zakresie w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w G.. Powód udzielił wywiadu dla radia (...), nadanego 16. września 2009r. i następnie powielonego w formie zapisu wywiadu na stronie internetowej tegoż radia. W odczuciu pozwanego wypowiedzi powoda w wywiadzie udzielonym radiu (...) były podstawą posądzenia pozwanego i P. P. o zachowania korupcyjne. Wypowiedzi zawarte w tym wywiadzie pozwany uznał za pomówienie i wniósł prywatny akt oskarżenia przeciwko powodowi. Obecnie toczy się w tej sprawie postępowanie karne przed Sądem Rejonowym dla K. (sygn. akt II K 53/11). Podobnie P. P. wniósł przeciwko powodowi prywatny akt oskarżenia w związku z treścią publikacji zapisu dźwiękowego wywiadu jakiego powód udzielił dziennikarzowi radia (...), uznając, że wypowiedzi powoda zawierają treści go zniesławiające. P. P., wykonujący zawód adwokata pozostaje w przekonaniu, że wypowiedzi powoda spowodowały wycofanie się wielu jego klientów ze współpracy z nim i dodatkowo odbiły się niekorzystnie na jego sytuacji osobistej i zawodowej.

Powód jest przedsiębiorcą, prowadzi działalność gospodarczą deweloperską i w obrocie nieruchomościami. Jest udziałowcem kilku spółek. Przez 7 lat powód był prezesem spółki akcyjnej (...), w której pozwany miał 100% akcji. W czerwcu 2009r. powód zrezygnował z funkcji Prezesa Zarządu tej spółki. Do lipca 2009r. D. M. pełnił funkcję prokurenta w spółce (...) (obecnie (...) sp. z o.o.). Od 1998 do 2002r. powód był członkiem Rady Miejskiej w B., w tym przez 2 lata był członkiem Zarządu Miasta. W 2002r. ubiegał się o stanowisko Prezydenta Miasta. W przeszłości ukazało się wiele publikacji prasowych wymieniających pełne personalia powoda i odnoszących się do jego działalności w radzie miasta, kandydowania na urząd Prezydenta Miasta B. i obejmowania stanowisk w samorządowych osobach prawnych, w których miasto było współwłaścicielem. Od 2002r. D. M. nie prowadzi działalności politycznej.

Z końcem lipca 2009r. funkcję prezesa zarządu w spółce (...) objęła E. P.. Od sierpnia 2009r. składała zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstw przez poprzedniego prezesa spółki P. S. i prokurenta D. M.. W szczególności na skutek zawiadomienia E. P., działającej jako Prezes Zarządu spółki (...)(obecnie (...)) pod sygn. akt 1 Ds 505/11/AZ toczyło się postępowanie między innymi przeciwko D. M., podejrzanemu o czyny z art. 585 § 1 k.s.h. Postępowanie to zostało umorzone 1 kwietnia 2011r. – wobec stwierdzenia, że zarzucany powodowi czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Z zawiadomienia Prezesa Zarządu (...) SA toczyło się postępowanie pod sygn. akt 6 Ds. 1111/09, w sprawie działania przez D. M. na szkodę SA (...) w okresie od 27 grudnia 2007r. do 19 czerwca 2009r. Postępowanie w tej sprawie zostało umorzone – wobec braku danych uzasadniających podejrzenie przestępstwa. Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej wyrokiem z 29. lipca 2011r. w sprawie D. M. oskarżonego o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w związku

z art.12 k.k. na skutek apelacji obrońcy oskarżonego i oskarżycielki posiłkowej K. M. od wyroku Sądu Rejonowego w B. z 20 grudnia 2010r. w sprawie III K 796/04 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustalił, że czyn przypisany oskarżonemu, a polegający na podrobieniu podpisu R. M. na umowie zlecenia z 9. sierpnia 1997 r. zakwalifikowany z art. 270 §3 k.k. został popełniony 9. sierpnia 1997r. i na mocy art. 414 §1 k.p.k. w związku z art. 17 §1 pkt. 6 k.p.k. postępowanie o ten czyn umorzył i ustalił odnośnie pozostałych czynów przypisanych oskarżonemu w pkt. IV wyroku datę ich popełnienia i na mocy art. 17 §1 punkt 3 k.p.k. w związku z art. 1§2 k.k. uchylił wyrok odnośnie tych czynów i postępowanie w tym zakresie umorzył.

Obecnie toczy się przed Sądem Okręgowym w Bielsku-Białej postępowanie karne przeciwko powodowi oskarżonemu o to, że w okresie od kwietnia 2008r. do 22. czerwca 2009r. w B. pełniąc funkcję prokurenta (...), sp. z o.o. oraz Prezesa Zarządu SA (...) w K. nie dopełnił ciężącego na nim obowiązku prawidłowego nadzoru nad całokształtem działalności finansowej tej spółki i: 22. stycznia 2009r. doprowadził do zawarcia przedwstępnej umowy kupna nieruchomości położonej w Ł., a następnie wspólnie i w porozumieniu z P. S. zawarł 10 lutego 2009r. nieuzasadnioną ekonomicznie umowę nabycia tej nieruchomości za znacznie zawyżoną kwotę 2.900.000zł; w okresie od kwietnia 2008 r. do 20 stycznia 2009r. doprowadził do zakupu przez w/w spółkę płytek marmurowych za około trzykrotnie zawyżoną cenę w stosunku do faktycznej wartości rynkowej; w okresie od 2 kwietnia 2009r. do 22 czerwca 2009r. doprowadził do zawarcia z J. S. umowy o dzieło, określając cenę zleconych usług w wysokości znacznie przekraczającej ich wartość rynkową, po czym realizując postanowienie tej umowy wypłacił zaliczki na łączną kwotę 610.000zł, bez jakiegokolwiek uzasadnienia ekonomicznego i gospodarczego, przez co wyrządził szkodę Spółce (...) w wielkich rozmiarach o łącznej kwocie 3.449,483,90zł. Postępowanie to zostało wszczęte wskutek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa złożonego przez spółkę (...). Przed Sądem Rejonowym dla K. toczy się postępowanie przeciwko powodowi z prywatnego aktu oskarżenia M. P. o przestępstwo z art. 212 §1 k.k. Wydany w tej sprawie wyrok Sądu I instancji, uniewinniający powoda, Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie sygn. akt IV 1 Ka 206/13 uchylił do ponownego rozpoznania. W toku pozostaje też postępowanie karne z prywatnego oskarżenia E. P. przeciwko D. M. o przestępstwo z art. 212 w związku z art. 216 k.k. Z prywatnego aktu oskarżenia P. P. toczy się postępowanie przeciwko powodowi o przestępstwo z art. 212§2 k.k – sygn. akt X K 880/11 Sądu Rejonowego dla W.. Powód nie figuruje w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego. D. M. jest głównym świadkiem w sprawie karnej toczącej się przeciwko pozwanemu oskarżonemu o działanie na szkodę Skarbu Państwa w związku z działalnością Komisji Majątkowej, przed Sądem Okręgowym w K..

Przystępując do oceny prawnej powyższych ustaleń, Sąd Okręgowy podkreślił, iż zgodnie z przepisami art. 23 i 24 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego przez bezprawne działanie można żądać między innymi zaniechania tego działania, a także usunięcia skutków naruszenia w szczególności przez złożenie oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie można również żądać zadośćuczynienia pieniężnego. Ze wskazanych przez powoda dóbr osobistych, a więc czci, dobrego imienia, godności i nazwiska jedynie cześć i nazwisko zostały wyraźnie wymienione w art. 23 k.c. Przy czym wyliczenie zawarte w tym artykule nie stanowi zamkniętego katalogu. Dobra osobiste podlegają ochronie w Konstytucji, w tym godność człowieka (art. 30), dobre imię (art. 47). Cześć, dobre imię, dobra sława człowieka są pojęciami obejmującymi wszystkie dziedziny życia człowieka, jego życie osobiste, zawodowe i społeczne. Naruszenie tych dóbr może nastąpić zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego postępowania w życiu zawodowym i społecznym, mogące narazić na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności. Wśród dóbr osobistych wymienionych wyraźnie przez ustawodawcę w art. 23 k.c. jest także nazwisko. Do naruszenia nazwiska może dojść poprzez jego ujawnienie, gdy uprawniony mógł żądać, by nie było ujawnione. Zakaz publikacji w prasie danych osobowych i wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie przygotowawcze lub sądowe, jak również danych osobowych i wizerunku świadków pokrzywdzonych i poszkodowanych, chyba że osoby te wyrażą na to zgodę, uregulowany jest w przepisie art. 13 ust. 2 prawa prasowego. Nazwisko i imię jest skierowanym na zewnątrz znakiem rozpoznawczym osoby fizycznej i ujawnienie go w celu jej identyfikacji nie może być zasadniczo uznane za bezprawne, o ile nie łączy się z naruszeniem innego dobra osobistego, np. czci, dobrego imienia lub godności osobistej. Sąd Okręgowy podkreślił, iż dokonując oceny zasadności powództwa o ochronę dóbr osobistych, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych, a w przypadku pozytywnej odpowiedzi, ustalić

czy działanie pozwanego było bezprawne. Dowód naruszenia dóbr osobistych ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej na podstawie art. 24 k.c., natomiast dowód braku bezprawności działania spoczywa na sprawcy naruszenia.

Sąd Okręgowy uznał, iż wypowiedź pozwanego zawarta w wywiadzie udzielonym M. H., opublikowana w Internetowym Dzienniku Regionalnym (...) naruszała dobra osobiste powoda, jako że zarzucała powodowi niewłaściwe zachowanie w życiu zawodowym i osobistym, w szczególności przez użycie sformułowań: w sprawie działań zawodowych D. M. „są złożone liczne zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstw na szkodę spółek, osób prawnych, w których pełnił obowiązki zarządcze”; powód D. M. „jest oskarżony przez Prokuraturę o przestępstwa kryminalne popełnione z niskich pobudek, o czym wiadomo od kilku lat”. Sąd Okręgowy stwierdził wypowiedź ta naruszała dobra osobiste powoda w postaci czci, dobrego imienia i godności. Sąd Okręgowy stwierdził, iż pozwany nie wykazał, by jego działanie nie było bezprawne. Podkreślił iż działanie w ramach obowiązującego porządku prawnego, by wyłączyć bezprawność, musi być dochodzone w granicach określonych tym porządkiem prawnym, to jest pozostawać w zgodzie z obowiązującymi przepisami, powinno być rzeczowe, obiektywnie podjęte z należytą ostrożnością i przez osobę uprawnioną. Nie może wykraczać poza niezbędną dla określonych prawem celów potrzebę w zakresie wyrażonych ocen. Sąd Okręgowy przywołał także art. 13 ust. 2 Prawa prasowego, zgodnie z którym nie wolno publikować w prasie danych osobowych i wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie przygotowawcze lub sądowe, jak również danych osobowych wizerunku świadków, pokrzywdzonych i poszkodowanych, chyba że osoby te wyrażą na to zgodę. Podkreślił, iż w publikacji pozwany posłużył się pełnym imieniem i nazwiskiem powoda. Poza sporem pozostaje, że pozwany nie uzyskał zgody powoda na publikację i ujawnienie jego danych. Brak zgody powoda stanowi o braku wyłączenia bezprawności działania naruszcyciela dóbr. Sąd Okręgowy przyjął, iż Nie bez wpływu na dobre imię powoda, jego wizerunek w życiu zawodowym i osobistym jest nieuzasadnione twierdzenie skierowane pod adresem powoda, że powód „nie był wiarygodny”, „przegrał swoją szansę na uczciwe i godne życie, spowodował wiele tragedii życiowych innym ludziom”. Sąd Okręgowy uznał, iż treść przedmiotowego artykułu pozwala na ustalenie, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w świetle kryteriów obiektywnych i w granicach przeciętnych ocen społecznych. Okoliczność, że pozwany pragnął się odnieść do stwierdzeń powoda jakie znalazły się w wywiadzie udzielonym w radiu (...), które uznał za pomówienia, nie stanowi okoliczności wyłączającej bezprawność naruszenia dobra osobistego. Sąd Okręgowy podkreślił, iż w razie wzajemnych naruszeń dóbr osobistych nie znoszą się wzajemnie przysługujące stronom roszczenia o ochronę dóbr osobistych. Stwierdził, iż wbrew twierdzeniom pozwanego jego wypowiedzi nie można traktować jako przejawu dozwolonej krytyki prezentowanej względem powoda przez pozwanego i działania w ramach ochrony własnych dóbr osobistych w postaci czci i dobrego imienia. Uznał, iż brak jest podstaw do przyjęcia, że działania pozwanego polegające na udzieleniu wywiadu w dziennikowi (...) były podjęte w stanie wyższej konieczności, ani też do stwierdzenia, że żądanie pozwu stanowi nadużycie prawa podmiotowego.

Powyższe konkluzje legły u podstaw uwzględnienia przez Sąd Okręgowy żądania zobowiązania pozwanego do zaniechania naruszania dóbr osobistych powoda oraz żądania zobowiązania pozwanego do opublikowania na własny koszt na łamach gazety (...) w B., na pierwszej stronie, dużą czcionką przeprosin o treści wskazanej przez powoda. Sąd Okręgowy nie uwzględnił roszczenia o zobowiązanie do zamieszczenia przeprosin w gazecie (...), stwierdzając, iż skoro do naruszenia dóbr osobistych doszło na łamach Internetowego Dziennika Regionalnego (...), a zatem wystarczające jest umieszczenie przeprosin w gazecie (...). W tym zakresie i w części dotyczącej żądania zaniechania dalszych naruszeń dóbr osobistych powoda w tym: nazwiska, czci, godności i dobrego imienia powoda, poprzez zakazanie pozwanemu podawania na przyszłość we wszelkich środkach masowego przekazu: w telewizji, radiu, prasie, Internecie, w szczególności zaś w udzielanych przez pozwanego wywiadach telewizyjnych oraz wywiadach publikowanych w formie artykułów prasowych, jak również na stronach internetowych, nieprawdziwych i pomawiających powoda informacji Sąd Okręgowy oddalił powództwo, stwierdzając, iż powód nie udowodnił, że istnieje zagrożenie dalszych naruszeń. Dokonując oceny zasadności zakresu żądanych przez powoda środków ochrony niemajątkowej miał też Sąd na uwadze wpływ czasu od naruszenia dóbr osobistych do zgłoszenia żądania w tym zakresie. O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 461), stwierdzając, iż

żądanie ochrony niemajątkowej w związku z naruszeniem dóbr osobistych powoda było słuszne, zaś zakres tej ochrony zastosowanej przez Sąd uzależniony był od wyników postępowania, zatem przyjąć należy, iż powód wygrał proces w zasadzie w całości. Z tych względów zasądził od pozwanego na rzecz powoda 977zł (600 zł tytułem opłaty od pozwu oraz 377 tytułem kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą od pełnomocnictwa).

Apelację od wyroku wniósł pozwany, domagając się jego zmiany przez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje. Alternatywnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Zarzucił, iż Sąd Okręgowy, wydając zaskarżony wyrok naruszył przepisy prawa materialnego: a to art. 5 k.c. przez jego niezastosowanie, a to skutkiem uznania przez Sąd pierwszej instancji, że wystąpienie przez powoda z roszczeniem opartym z art. 24 k.c. nie było w okolicznościach sprawy nadużyciem przez powoda prawa, które tym samym nie powinno zasługiwać na ochronę, jak też, że nie doszło do uczynienia użytku z tego prawa w sposób sprzeczny z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem oraz zasadami współżycia społecznego; a także naruszył art. 13 ust. 2 prawa prasowego poprzez jego błędną wykładnię, skutkiem czego pozwany został uznany za podmiot, do którego odnosi się wyrażony w tym przepisie zakaz publikowania w prasie danych osobowych osób, względem których toczy się postępowanie przygotowawcze i sądowe, co finalnie przesądziło o uznaniu przez Sąd odpowiedzialności pozwanego za użycie w opublikowanym przez dziennik (...) wywiadzie z nim tych danych powoda i przyjęciu, iż w ten sposób pozwany spowodował naruszenie dóbr osobistych powoda. Nadto zarzucił apelujący zarzucił:

- sprzeczność poczynionych ustaleń faktycznych z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na błędnym uznaniu przez Sąd Okręgowy, iż kwestionowane wypowiedzi pozwanego są nieprawdziwe i zarazem żadna z nich nie jest wypowiedzią oceną, a nadto, że naruszają one dobra osobiste powoda, zaś pozwany jest podmiotem, do którego adresowana jest norma prawna zawarta w art. 13 ust. 2 prawa prasowego;

- naruszenie art. 328 § 1 k.p.c. przez niezamieszczenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku – co uniemożliwia poznanie motywów, jakimi kierował się Sąd pierwszej instancji i odniesienie się do nich – należytego i precyzyjnego wyводу w zakresie tego:

a) w jaki sposób doszło do naruszenia przez pozwanego art. 24 k.c. w zw. z art. 13 ust. 2 prawa prasowego, w szczególności dlaczego i na jakiej podstawie można mu przypisać naruszenie dyspozycji ostatniego przepisu, skoro był on jedynie osobą udzielającą wywiadu i nie mającą wpływu na zamieszczenie przez gazetę internetową (...) pełnych danych osobowych powoda,

b) z jakich przyczyn kwestionowane wypowiedzi pozwanego co do faktów należy uznać za nieprawdziwe, a także dlaczego część z nich można w ogóle poddać ocenie pod kątem ich prawdziwości, skoro są wypowiedziami ocennymi,

c) czy powód posiada status osoby publicznej, której działalność podlega ocenie społecznej, jak też tego, czy pozwany działał w obronie społecznie uzasadnionego interesu oraz w stanie wyższej konieczności polegającym na działaniu w celu ochrony własnego imienia i czci, które było wywołane uprzednim naruszeniem jego dobrego imienia przekazami medialnymi, opartymi o wypowiedzi powoda,

d) jakie z kwestionowanych przez powoda wypowiedzi pozwanego zostały uznane przez Sąd za naruszające dobra osobiste.

Z ostrożności procesowej, na wypadek nieuwzględnienia powyższych zarzutów, pozwany podniósł zarzut naruszenia art. 233§1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, skutkującego błędnym ustaleniem stanu faktycznego, polegającym na przyjęciu, iż pozwany bezprawnie naruszył dobra osobiste powoda, choć jego zachowanie było działaniem w uzasadnionym interesie społecznym, jak też w stanie wyższej konieczności i zarazem było korzystaniem z prawa do swobodnej wypowiedzi i krytyki.

Powód wniósł o oddalenie apelacji, jako bezzasadnej i o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów formalnych, stwierdzić należy, iż uzasadniając zaskarżone rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy nie naruszył art. 328 §2 k.p.c. Zarzut taki bowiem byłby zasadny tylko wtedy, gdy treść uzasadnienia Sądu I instancji uniemożliwiła Sądowi odwoławczemu dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie miała miejsca. Przeciwnie uzasadnienie pozwalało na pełną kontrolę instancyjną. Także ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia w sprawie były prawidłowe i znajdowały potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Podejmując je Sąd Okręgowy nie naruszył w żadnej mierze przepisów procesowych, w tym art. 233 §1 k.p.c., jako że nie przekroczył zasad swobodnej oceny dowodów, ani też nie naruszył zasad logiki i doświadczenia życiowego. Stąd też ustalenia te Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne, podzielając też w pełni ich ocenę prawną.

Jeśli idzie o zarzut braku legitymacji biernej, wywodzony przez pozwanego z faktu, iż tylko udzielał wywiadu i nie miał wpływu na zamieszczenie przez gazetę internetową (...) pełnych danych osobowych powoda to podkreślenia wymaga, że wywiad był autoryzowany przez pozwanego, co wynika wprost z treści publikacji, jak i zeznań pozwanego, który oświadczył, że artykuł w (...) zawiera jego wypowiedź, za którą w pełni odpowiada, a także z zeznań dziennikarza M. H., który podał, iż do publikacji doszło z inicjatywy pozwanego, który po rozmowie w sprawie publikacji przekazał gotowy już tekst z pytaniami zadany przez dziennikarza i z pytaniami, które dodał od siebie sam pozwany. W tej sytuacji nie sposób przyjąć, iż pozwany nie miał wpływu na treść artykułu, w tym na ujawnienie w nim imienia i nazwiska powoda, jako osoby przeciwko której toczą się postępowania karne, niezależnie od tego, czy okoliczność prowadzenia postępowań przygotowawczych i karnych przeciwko powodowi jest zgodna z prawdą. Pozwany, posiadający wykształcenie prawnicze, wykonujący zawód dziennikarza powinien mieć pełną świadomość bezprawności swego działania. Fakt odpowiedzialności za to naruszenie także innych osób, nie zwalnia od odpowiedzialności pozwanego.

Trafnie też Sąd Okręgowy przyjął, iż wypowiedź pozwanego naruszała dobre imię, cześć i godność powoda. Naruszenie tych dóbr nastąpiło przez użycie sformułowań, iż powód nie jest wiarygodny, że w sprawie jego działań zawodowych są złożone liczne zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, że jest oskarżony przez prokuraturę o przestępstwa kryminalne popełnione z niskich pobudek, że to człowiek, który przegrał swoją szansę na uczciwe i godne życie i spowodował wiele tragedii życiowych innym ludziom, że został przez inne osoby związane z kilkoma ośrodkami medialnymi w Polsce potraktowany jako producent i dostarczyciel zamówionych przez nie dań. Sformułowania te w istocie częściowo były ocenne, niemniej, jako całość zawierały negatywną i bezprawną krytykę osoby powoda, szkalowały jego dobre imię, cześć i godność. Tym samym, Sąd Okręgowy zasadnie przyjął, iż wypowiedź powoda naruszała dobra osobiste powoda chronione dyspozycją art. 23 k.c., jak i normami Konstytucji. Wypowiedź ta jednocześnie naruszała regulację art. 13 ust. 2 ustawy z 26 stycznia 1984r. Prawo prasowe (Dz.U. nr 5, poz. 24 ze zm.), stanowiącego m.in., że nie wolno publikować w prasie danych osobowych, w tym nazwiska osób, przeciwko którym toczy się postępowanie przygotowawcze lub sądowe, chyba że osoby te wyrażą na to zgodę. Powód nie wyraził zgody na ujawnienie jego nazwiska w odniesieniu do opublikowania informacji o prowadzonych przeciwko niemu postępowaniach przygotowawczych i karnych, dlatego też w tej materii bezprawne naruszenie jego dobra osobistego było ewidentne.

Wbrew wywodom apelacji, Sąd Okręgowy ustalił, iż już od 2002r. D. M. nie prowadzi działalności politycznej, aktualnie nie jest też osobą publiczną. Fakt, że w przeszłości pełnił funkcje publiczne w organach samorządu terytorialnego, nie stanowi podstawy do przyjęcia, iż jego aktualna działalność nadal podlega ocenie społecznej. Naruszenia dóbr osobistych nie znoszą się wzajemnie. Bezprawności działania pozwanego nie wyłącza zatem działanie w ramach retorsji za naruszenie dóbr osobistych przez powoda. Stąd też Sąd Okręgowy zwolniony był od ustalania, czy wywiad w radiu (...), którego udzielił powód zawiera pomówienia pozwanego. Nadto działaniu retorsyjnemu, polegającemu na wzajemnym naruszeniu dóbr osobistych nie sposób przypisać charakteru działania w stanie wyższej konieczności, czy też w interesie społecznym. Jedną z fundamentalnych zasad państwa prawa jest zakaz zwalczania działania bezprawnego, innym, nawet równoważnym działaniem bezprawnym, dlatego też nie sposób uznać, iż

uwzględnieniu powództwa o naruszenie dóbr osobistych mogą się sprzeciwiać zasady współżycia społecznego, jak i by wytoczenie powództwa o naruszenie dóbr osobistych stanowiło nadużycie prawa. Podsumowując, w pełni uprawnioną była konkluzja Sądu Okręgowego, iż naruszenie dóbr osobistych powoda przez pozwanego, uprawniało powoda do żądania udzielenia mu ochrony prawnej przewidzianej dyspozycją art. 24 k.c., w tym do zobowiązania pozwanego do zaprzestania naruszeń i przeproszenia powoda.

Z tych to też przyczyn, Sąd Apelacyjny uznał, iż zarzuty apelacji nie są w stanie wzruszyć trafności zaskarżonego wyroku. Konkluzje te legły u podstaw oddalenia apelacji - w oparciu o art. 385 k.p.c., jako bezzasadnej. O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Apelacyjny orzekł na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu, w oparciu o art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda 270zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powoda w postępowaniu apelacyjnym w stawce minimalnej określonej w § 11 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461 ze zm.).